

§ 80

Linjaus perusopetuksen kehittämisen menettelytavasta

RauDno-2023-381

Valmistelija / lisätiedot:

Matti Vanttinen

matti.vanttinen@rautalampi.fi

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Liitteet

1 liite linjaus perusopetuksen kehittämisen menettelytavasta.pdf

2 liite lapsivaikutusten arvioinnin prosessi ja näkökulma.pdf

Rautalammin kunnassa käytiin alkuvuodesta 2022 keskustelua kouluverkosta. Keskustelun ytimenä oli Kerkonjoen koulun jatko. Keskustelun päätteeksi päätettiin odottaa vuoteen 2023 Kerkonkosken Ketterän kehittämishankkeen tuloksia ja vaikutuksia.

Asia oli esillä valtuuston iltakoulussa 31.01.2023. Kerkonkoskella on pidetty kaksi kyläläisten iltaa 30.01.2023 ja 20.02.2023. Valtuustoryhmien keskustelu on ollut 18.04.2023. Perusopetuksen henkilöstön kanssa on ollut keskustelu 17.03.2023 sekä puolikas vesopäivä 04.04.2023. JUKOn pääluottamusmiehen kanssa on ollut keskustelu 19.06.2023.

Tarkastuslautakunta kannustaa prosessin edistämiseen tarkastuskertomuksessaan 30.05.2023.

Verkostoperuskouluhankkeen myötä on FCG:n toimittamana tullut materiaalia perusopetuksen kustannusrakenteesta. Lisäksi on päivitetty väestötietojen pohjalta oppilasennusteet 2030-luvun puoliväliin saakka.

Pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa nostetaan esiin tarve selvittää ja kehittää maaseudun perusopetuksen toteuttamismalleja. Rautalammin kunta on mukana Verkstoperuskoulu-hankkeessa, jossa on sama tavoite.

Ratkaistava kysymys on määrittynyt uudelleen: ongelman ytimenä ei ole Kerkonjoen koulun sulkeminen tai jatkaminen, vaan ongelman ytimenä on Rautalammin kunnan mahdollisuus toteuttaa perusopetusta itsenäisesti, ja Kerkonjoen koulun tilanne on osa tätä kokonaisratkaisua ja peruslinjausta.

Kunnan taloudellinen asema ei parantunut hyvinvointialueuudistuksessa. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen sivistyksen toimiala on kunnan taloudesta noin 60% ja perusopetus yksin noin 30%. Perusopetuksen organisoimisen tavalla on siis olennainen merkitys koko kuntatalouden kannalta.

Kunnan oppilasennuste on dramaattisesti laskeva: seuraavien kymmenen vuoden aikana oppilasmäärä puolittuu.

Kouluverkkoprosesseja yleisesti kritisoidaan kiireestä, kuntalaisten vähäisestä osallistamisesta, vaihtoehdottomuudesta sekä vaikutusten kapeasta arvioinnista.

Talvella 2023 päättäjien ja kuntalaisten kanssa käydyissä keskusteluissa ja tapaamisissa yhteisen pohdinnan tarve korostui. Kannatettiin toimintamallia, jossa edetään kansalaisyhteiskunta edellä, pyöreän pöydän äärellä tasavertaisesti kohdaten.

Oheismateriaalissa on koottuna kouluverkkoselvityksissä juridiselta kannalta välttämättömiä tietoja. Materiaalissa on alustavasti hahmoteltu pyöreän pöydän ja kuntalaisten kanssa käytäviin keskusteluihin eri vaihtoehtoja ja samoin alustavasti arvioitu eri näkökulmista niiden vaikutuksia. Lisäksi oheismateriaalissa on taustatietoa lapsivaikutusten arvioinnista.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Hyvinvointivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Ehdotus

Esittelijä: Matti Vääntinen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää, että

- koulutuksen kehittämisen pääkysymyksenä on Rautalammin kunnan mahdollisuudet toteuttaa perusopetusta, Kerkonjoen koulun tilanne ratkeaa tämän linjauksen osana
- prosessi etenee kansalaisyhteiskuntavetoisesti syksyn 2023 aikana pyöreän pöydän keskusteluissa
 - o pyöreän pöydän keskusteluissa ovat mukana huoltajien edustaja kummaltakin koululta, huoltajien edustaja varhaiskasvatuksesta, opettajien edustaja, muun henkilöstön edustaja, edustaja hyvinvointilautakunnasta, nuorisovaltuuston nimeämä edustaja, perusopetuksen rehtori sekä sivistys- ja hyvinvointijohtaja
 - o syksyn 2023 aikana pidetään lisäksi kaikille avoimia kuntalaisiltoja
- tavoitteena valmisteluvaiheessa on tuottaa useita mahdollisia ratkaisumalleja ja arvioida niiden toteuttamisedellytyksiä pitkällä aikavälillä
- lapsivaikutusten arviointi toteutetaan monipuolisesti ja rauhallisesti pyöreän pöydän keskusteluissa kirkastuvien periaatteiden ja suuntaviivojen mukaan
- Verkostoperuskoulu-hankeessa selvitetään lukuvuoden 2023–2024 aikana kumppanikuntien halukkuus ja valmius kuntarajat ylittävään toiminnalliseen yhteistyöhön perusopetuksessa pitkällä aikavälillä
- hyvinvointilautakunnan edustajana pyöreän pöydän keskusteluissa on lautakunnan puheenjohtaja Hannu Keinänen

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Mervi Pulkkinen, Mika Koukkari, Anne Vesterinen, Kerttu Mustonen, Anni Pihl, Linda Nissinen, Nora Taurén